

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/81/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124010175
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2124010175.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. X. XXXXXX XXXX vo C., trvalé bydlisko D., t. č. vo výkone trestu v ÚVTOS Leopoldov, o žiadosti odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 15. februára 2024, č. k. 4PP/6/2024-33, na neverejnom zasadnutí konanom 14. mája 2024 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením z 15. februára 2024, č. k. 4PP/6/2024-33, podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) s poukazom na § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.), § 66 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. zamietol návrh odsúdeného A. B. (ďalej len odsúdený) o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo 16. júna 2021, sp. zn. 2T/45/2021.

2. Zamietnutie žiadosti okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku, teda vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, avšak nesplnil prvú materiálnu podmienku. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS vyplynulo, že správanie a vystupovanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni, aktuálne sa jeho správanie javí byť stabilizované na prijateľnejšej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov ZVJS sa snaží plniť. Riaditeľ ÚVTOS neodporučil odsúdeného podmienčne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody a resocializačná prognóza sa u odsúdeného javí ako nepriaznivá z dôvodu opakovaného páchania trestnej činnosti. Z uvedených záverov hodnotenia nemožno konštatovať preukázanie schopnosti viesť riadny život na slobode. U odsúdeného nebola dôsledne splnená ani druhá materiálna podmienka. Okresný súd bol toho názoru, že u odsúdeného nie je možné v rozumnej miere predpokladať vedenie riadneho života v prípade jeho prepustenia na slobodu. Odsúdený bol doposiaľ 13krát súdne trestaný za rôznorodú kriminalitu, opakovane sa dopustil trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák. V súčasnosti je odsúdený vo výkone trestu za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák., pričom ako vyplýva z rozsudku Okresného súdu Zvolen zo 16. júna 2021, sp. zn. 2T/45/2021 odsúdenému bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov. Odsúdeného od spáchania takéhoto prečinu neodradila ani skutočnosť, že 6. mája 2016 vykonal nepodmienečný trest odňatia slobody za taký istý trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia. Teda nič nedokázalo motivovať odsúdeného k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony, resp. dodržiavať povinnosti - v prípade odsúdeného plniť si uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 5 rokov. Nič nenasvedčuje tomu, že by bol odsúdený v prípade podmienčného prepustenia na slobodu dostatočne pripravený viesť riadny život a nedopúšťať sa ďalšej trestnej činnosti.

3. Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátor vzdal práva na podanie sťažnosti, no odsúdený zahlásil sťažnosť, ktorú ku dňu konania neverejného zasadnutia bližšie neodôvodnil.

4. Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie o sťažnosti odsúdeného 6. mája 2024.

5. Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) nie je dôvodná.

6. Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

7. Pokiaľ ide o konanie, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, odsúdený mu žiadne chyby nevytýkal a krajský súd vlastnou prieskumnou činnosťou žiadne chyby nezistil. Okresný súd vykonal všetky dôkazy potrebné pre objektívne a zákonné rozhodnutie, pričom dodržal všetky ust. Trestného poriadku viažuce sa nielen k príprave verejného zasadnutia, ale aj k jeho priebehu a dodržal všetky pravidlá určené pre proces dokazovania. Vyhlásené rozhodnutie následne v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk, o čom svedčia doručky založené v spise.

8. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený ju dňom 19. januára 2023 splnil, nakoľko vykonal dve tretiny z uloženého trestu, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo 16. júna 2021, sp. zn. 2T/45/2021, za zločin.

9. Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Tr. zák., tak krajský súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním žiadne polepšenie nepreukázal.

10. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS jasne vyplýva, že jeho správanie nebolo vždy na požadovanej úrovni, vyskytli sa u neho nedostatky v dodržiavaní základných povinností a ústavného poriadku - opakovane porušil zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádzal do kontaktu, opakovane nebol ustrojený podľa určených vzorov a noriem, nadväzoval kontakty s inými osobami v rozpore so zákonom. Jeho správanie sa vhodnou intervenciou pedagógov stabilizovalo. Disciplinárne odmenený nebol a disciplinárne tresty nemá vykázané - boli zahladené. Stanovené ciele programu zaobchádzania plní čiastočne, nakoľko jeho správanie nebolo vždy na požadovanej úrovni. Okrem toho odsúdený už bol v minulosti vo výkone trestu odňatia slobody, teda je mu dobre známy režim výkonu trestu, a napriek tomu sa dopustil porušenia ústavného poriadku.

11. Na základe uvedeného aj krajský súd konštatuje, že odsúdený nesplnil prvú materiálnu podmienku, nakoľko plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie.

12. Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku v zmysle ust. § 66 ods. 1 Tr. zák. a síce, že je od odsúdeného možné dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ani túto podmienku krajský súd nepovažuje za splnenú.

13. Ak u odsúdeného nenastalo v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody žiadne polepšenie, tak nemožno podľa názoru krajského súdu dospieť k záveru o splnení druhej materiálnej podmienky, nakoľko polepšenie odsúdeného je esenciálnou zložkou vyvodenia predpokladu, či odsúdený bude schopný viesť po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody riadny život. Od odsúdeného teda nemožno dôvodne očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti, pokiaľ nemožno konštatovať jeho polepšenie sa už počas výkonu trestu.

14. Je potrebné poukázať na to, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, daný postup je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť riziko recidívy, pričom takou okolnosťou je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného. Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody treba vždy zhodnotiť osobu odsúdeného a celý jeho doterajší život, vrátane jeho správania pred spáchaním trestného činu, správania, ktoré viedlo k jeho spáchaniu ako aj správania vo výkone trestu odňatia slobody. Tieto okolnosti pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale je nutné ich posudzovať vo vzájomných súvislostiach. Očakávanie správania sa odsúdeného v budúcnosti je možné vyvodiť z objektívnych okolností, ktoré sa už stali a ktoré musí súd logicky vyhodnotiť. Ohľadne správania sa odsúdeného v budúcnosti súd pri rozhodovaní o podmiennečnom

prepustení vyvodzuje iba predpoklady, pretože logicky nemôže vedieť, čo sa v budúcnosti skutočne stane. Správanie sa odsúdeného v minulosti má v tomto prípade rozhodujúci význam pri určení pravdepodobnosti jeho správania sa v budúcnosti. Samotnou okolnosťou, ktorá má nepochybne veľký význam, je teda predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho prípadnej trestnej činnosti, pričom pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmieňanom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

15. Pokiaľ ide o sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, na ktoré poukazoval okresný súd, tieto sú aj podľa názoru krajského súdu zjavné. Ako už bolo uvedené, posúdenie otázky možnej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery pravdepodobnosti sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí najmä predchádzajúci spôsob života odsúdeného a jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Súd môže pri hodnotení osoby odsúdeného prizerať na skutočnosť, že sa v minulosti dopustil trestných činov a z toho vyvodí príslušné závery z hľadiska jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom a možnosti jeho nápravy a polepšenia. Z hľadiska posudzovania sklonov odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti je pritom možné prihliadať aj na zahladené odsúdenia, lebo zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel trestný čin spáchal.

16. V tomto prípade mnohopočetná recidíva odsúdeného nepochybne svedčí v prospech záveru okresného súdu, že predchádzajúce trestné stíhania, odsúdenia ani uložené tresty, ba ani predchádzajúci výkon nepodmieneného trestu odňatia slobody na odsúdeného zjavne nemali požadovaný preventívny a resocializačný účinok, keďže mu nezabránili v ďalšom páchaní trestnej činnosti. Prísnejší náhľad na opakované v minulosti recidivujúceho odsúdeného pri posudzovaní prognózy „či od neho možno očakávať na slobode riadny život“ je namieste. Na základe uvedeného možno konštatovať, že riziko recidívy je u neho s ohľadom na tieto faktory stále privysoké.

17. Uvedené tak možno uzavrieť s tým, že krajský súd v celom rozsahu zdieľa názor okresného súdu, že náprava a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieňaným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred recidivujúcimi páchatelmi trestnej činnosti.

18. Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.